

Nina Konopinski-Klein

Polnisch-Deutsch für die Pflege zu Hause

Rozmówki polsko-niemieckie
do opieki domowej

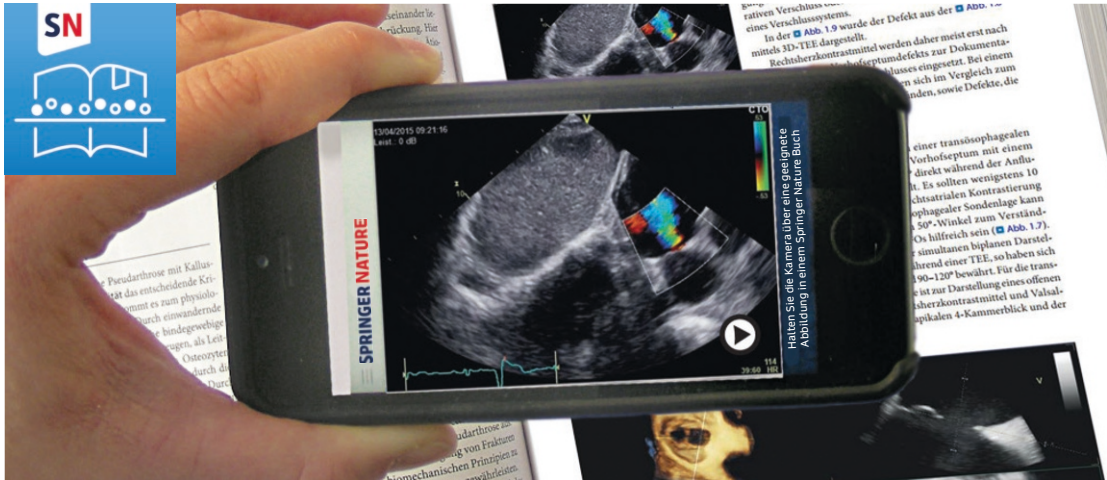
3. Auflage

MOREMEDIA

Springer

Polnisch-Deutsch für die Pflege zu Hause

Springer Nature More Media App

ADVANCING
DISCOVERY

Videos und mehr mit einem
„Klick“ kostenlos aufs
Smartphone und Tablet

Kostenlos
downloaden

- Dieses Buch enthält zusätzliches Online-material, auf welches Sie mit der Springer Nature More Media App zugreifen können.*
- Achten Sie dafür im Buch auf Abbildungen, die mit dem Play Button ▶ markiert sind.
- Springer Nature More Media App aus einem der App Stores (Apple oder Google) laden und öffnen.
- Mit dem Smartphone die Abbildungen mit dem Play Button ▶ scannen und los gehts.

*Bei den über die App angebotenen Zusatzmaterialien handelt es sich um digitales Anschauungsmaterial und sonstige Informationen, die die Inhalte dieses Buches ergänzen. Zum Zeitpunkt der Veröffentlichung des Buches waren sämtliche Zusatzmaterialien über die App abrufbar. Da die Zusatzmaterialien jedoch nicht ausschließlich über verlageigene Server bereitgestellt werden, sondern zum Teil auch Verweise auf von Dritten bereitgestellte Inhalte aufgenommen wurden, kann nicht ausgeschlossen werden, dass einzelne Zusatzmaterialien zu einem späteren Zeitpunkt nicht mehr oder nicht mehr in der ursprünglichen Form abrufbar sind.

Nina Konopinski-Klein

Polnisch-Deutsch für die Pflege zu Hause

Rozmówki polsko-niemieckie do opieki domowej

3. Auflage

Springer

Nina Konopinski-Klein
Heilsbronn, Deutschland

Die Online-Version des Buches enthält digitales Zusatzmaterial, das durch Anklicken der mit einem „Playbutton“ versehenen Abbildungen zur Verfügung steht. Alternativ kann dieses Zusatzmaterial von Lesern des gedruckten Buches mittels der kostenlosen Springer Nature „More Media“ App angesehen werden. Die App ist in den relevanten App-Stores erhältlich und ermöglicht es, das entsprechend gekennzeichnete Zusatzmaterial mit einem mobilen Endgerät zu öffnen.

Wersja internetowa książki zawiera dodatkowy materiał cyfrowy, którego ilustracje dostępne są przez kliknięcie przycisku odtwarzania „Playbutton”. Alternatywnie czytelnicy drukowanego wydania książki mogą ten dodatkowy materiał uzyskać za pomocą bezpłatnej aplikacji Springer Nature „More Media”. Aplikacja jest dostępna w sklepach z aplikacjami i umożliwia otwarcie odpowiednio oznaczonego materiału dodatkowego za pomocą urządzenia mobilnego.

ISBN 978-3-662-62350-3 ISBN 978-3-662-62351-0 (eBook)
<https://doi.org/10.1007/978-3-662-62351-0>

Die Deutsche Nationalbibliothek verzeichnet diese Publikation in der Deutschen Nationalbibliografie; detaillierte bibliografische Daten sind im Internet über <http://dnb.d-nb.de> abrufbar.

© Springer-Verlag GmbH Deutschland, ein Teil von Springer Nature 2014, 2017, 2021

Das Werk einschließlich aller seiner Teile ist urheberrechtlich geschützt. Jede Verwertung, die nicht ausdrücklich vom Urheberrechtsgesetz zugelassen ist, bedarf der vorherigen Zustimmung des Verlags. Das gilt insbesondere für Vervielfältigungen, Bearbeitungen, Übersetzungen, Mikroverfilmungen und die Einspeicherung und Verarbeitung in elektronischen Systemen.

Die Wiedergabe von allgemein beschreibenden Bezeichnungen, Marken, Unternehmensnamen etc. in diesem Werk bedeutet nicht, dass diese frei durch jedermann benutzt werden dürfen. Die Berechtigung zur Benutzung unterliegt, auch ohne gesonderten Hinweis hierzu, den Regeln des Markenrechts. Die Rechte des jeweiligen Zeicheninhabers sind zu beachten.

Der Verlag, die Autoren und die Herausgeber gehen davon aus, dass die Angaben und Informationen in diesem Werk zum Zeitpunkt der Veröffentlichung vollständig und korrekt sind. Weder der Verlag noch die Autoren oder die Herausgeber übernehmen, ausdrücklich oder implizit, Gewähr für den Inhalt des Werkes, etwaige Fehler oder Äußerungen. Der Verlag bleibt im Hinblick auf geografische Zuordnungen und Gebietsbezeichnungen in veröffentlichten Karten und Institutionsadressen neutral.

Fotonachweis Umschlag: © Ocskay Mark/Adobe Stock
Sprecher: Philipp Köhl und Melanie Lang, Oldenburg

Planung/Lektorat: Renate Eichhorn

Springer ist ein Imprint der eingetragenen Gesellschaft Springer-Verlag GmbH, DE und ist ein Teil von Springer Nature.

Die Anschrift der Gesellschaft ist: Heidelberger Platz 3, 14197 Berlin, Germany

Vorwort zur 3. Auflage – Słowo wstępne do trzeciego wydania

In den drei Jahren seit Herausgabe der zweiten Auflage hat sich einiges geändert: die Zahl der zu Hause betreuten Pflegebedürftigen ist inzwischen auf 76 % (2,59 Millionen) aller Pflegebedürftigen in Deutschland gestiegen (Statistisches Bundesamt, 2020), ein Smartphone ist zum ständigen und unerlässlichen Begleiter in allen sozialen Kreisen aufgestiegen und nicht zuletzt wurde leider die Menschheit ab November 2019 mit dem Corona Virus konfrontiert.

Wiele zmieniło się w ciągu trzech lat od ukazania się drugiej edycji mojej książki: wzrosła liczba osób wymagających opieki w domu, która stanowi blisko 76 % (2,59 milionów) wszystkich osób wymagających opieki w Niemczech (Urząd Statystyczny, 2020), smartfon stał się stałym i niezwykle pomocnym narzędziem użytkowanym w życiu codziennym przez większość obywateli i na dodatek od listopada 2019 ludzkość zmagają się z pandemią koronawirusa.

Pflegerinnen und Pfleger aus dem Ausland sind in Deutschland hoch geschätzt und weiterhin herzlich willkommen. Um ihren Bedürfnissen gerecht zu sein, habe ich in der neuen Auflage folgende Änderungen vorgenommen:

Pielęgniarki i pielęgniarze z zagranicy są w Niemczech bardzo wysoko oceniani i nadal mile widziani. Wychodząc naprzeciw Państwa potrzebom dokonałam w nowym wydaniu następujących zmian:

- Zu allen Kapiteln wurden **Podcasts** erstellt – das heißt, alle Dialoge können mit Hilfe eines Smartphones angehört werden. Somit ist es möglich, die korrekte Aussprache zu üben und sich damit an die deutsche Sprache zu gewöhnen. Bitte lesen Sie hierzu die Installationsanleitung.

Stworzono podcasty dla wszystkich rozdziałów – czyli wszystkie dialogi można odsłuchać za pomocą smartfona. W ten sposób można ćwiczyć poprawną wymowę i równocześnie przyzwyczajać się do języka niemieckiego. Proszę przeczytać instrukcję instalacji.

- Zum Verhalten im Zusammenhang mit der Erkrankung Covid-19 (Corona-Virus) gibt es einige Vorschriften. Im einem neuen ► Abschn. 6.8 habe ich Dialoge und Vokabeln im Zusammenhang mit Hygienevorschriften und dem Umgang mit Infektionen zusammengestellt.

Istnieją liczne przepisy dotyczące zachowania w związku z chorobą Covid-19 (koronawirus). W nowym rozdziale zestawiałam dialogi i słownictwo dotyczące przepisów higienicznych i postępowania w przypadku infekcji.

- Die Lage der Pflegevermittlung auf dem Markt hat sich in den letzten Jahren geändert. Die zweite Auflage beinhaltete Empfehlungen zu Pflegevermittlungsagenturen. Es entstanden viele neue Firmen und einige damals aktiven existieren nicht mehr. Deshalb habe ich die Aufstellung mit Kontaktdaten zu Firmen herausgenommen. Falls Interesse besteht, informieren Sie sich bitte im Internet. Geblieben sind im ► Kap. 15 wichtige, bei Pflege und Aufenthalt in Deutschland, Österreich und der Schweiz offizielle Adressen und Links.

Sytuacja rynku opieki zdrowotnej zmieniła się w ostatnich latach. Druga edycja zawierała rekomendacje dotyczące agencji pośrednictwa opieki. W ostatnich latach pojawiło się wiele nowych firm, a niektóre z tych, które były wówczas aktywne, już nie

istnieją. Dlatego usunęłam listę z danymi kontaktowymi do firm. Zainteresowanych proszę o poinformowanie się w internecie. Ważne adresy i linki dotyczące świadczenia opieki i pobytu w Niemczech i Austrii pozostały w rozdziale 15.

Inzwischen wurde dieses Buch auch in folgende Sprachen übersetzt: Rumänisch, Slowakisch, Russisch, Kroatisch und Bulgarisch. Dadurch sind die Inhalte auch für den Einsatz in Österreich und in der Schweiz geeignet. Es freut mich, dass die bestehenden Ausgaben auch in anderen Sprachen beliebt sind und bedanke mich weiterhin für Ihr Feedback und Ihre Lobesworte.

Książka została przetłumaczona na następujące języki: rumuński, słowacki, rosyjski, chorwacki i bułgarski. Dzięki temu treść nadaje się również do użytku w Austrii i Szwajcarii. Cieszę się, że dotychczasowe wydania są nadal popularne także w innych językach. Dziękuję za opinie i słowa uznania.

Bleiben (oder werden) Sie gesund und glücklich
Życzę Wszystkim zdrowia i pełni szczęścia

Nina Konopinski-Klein
Heilsbronn, Januar 2021

Vorwort zur 1. Auflage – Słowo wstępne

do pierwszego wydania

- » Im Dezember 2013 waren in Deutschland 2,63 Millionen Menschen pflegebedürftig im Sinne des Pflegeversicherungsgesetzes (SGBXI). Mehr als zwei Drittel (71 % oder 1,86 Millionen) aller Pflegebedürftigen wurden zu Hause versorgt [...] Von diesen erhielten 1,25 Millionen Pflegebedürftige ausschließlich Pflegegeld – das bedeutet, dass sie in der Regel allein durch Angehörige gepflegt wurden. (Statistisches Bundesamt, Deutschland. Pressemitteilung Nr. 094 vom 12.03.2015)
- » *W grudniu 2013 było w Niemczech 2,63 miliona osób wymagających opieki (SGBXI). Ponad dwie trzecie (71 % lub 1,86 miliona) tych osób otrzymało opiekę w domu [...] Statystycznie 1,25 miliona osób pobierało zasiłek opiekuńczy, co oznacza, że opiekę sprawowali wyłącznie członkowie rodziny.*

Liebe Leserin, lieber Leser,

Droga Czytelniczko, drogi Czytelniku,

wenn Sie dieses Buch in der Hand halten, überlegen Sie oder haben sich bereits entschieden, künftig in Deutschland als Pfleger(in) älterer Menschen zu arbeiten.

Fakt, że wzięła Pani tę książkę do ręki, oznacza, że zastanawia się Pani, a może nawet już zdecydowała się pracować w przyszłości w Niemczech jako opiekunka osób starszych.

Książka skierowana jest zarówno do kobiet jak i do mężczyzn, jednak dla ułatwienia czytania polskiego tłumaczenia „osoba opiekująca się” (opiekunka) przedstawiona jest jako osoba płci żeńskiej.

Da ich selbst vor 30 Jahren mit Sprachkenntnissen nahezu an der Nullgrenze nach Deutschland kam, kann ich sehr leicht nachvollziehen, wo die größten sprachlichen Hürden liegen. Ich möchte Sie dabei unterstützen, die Verständigung zu erleichtern und sich dadurch besser in Deutschland einzuleben.

Jako że sama przed 30 laty przyjechałam do Niemiec ze znajomością języka niemieckiego mniej więcej na poziomie zerowym, wiem, gdzie leżą największe trudności językowe. Chcę Panią wesprzeć i ułatwić porozumiewanie się, by łatwiej się Pani żyło w Niemczech.

- » Dieses Buch wird Ihnen helfen, sich in Alltags- und Pflegesituationen zurechtzufinden.

Ta książka pomoże Pani odnaleźć się w sytuacjach życia codziennego i w trakcie sprawowania opieki.

Die Ausschreibungen diverser Firmen bei der Suche nach geeignetem Personal zur Pflege deutscher Patienten setzen Kenntnisse der deutschen Sprache voraus. Ich gehe davon aus, dass Sie bereits einen Kurs absolviert haben oder gerade dabei sind, sich auf irgendeine Weise mit Deutsch auseinanderzusetzen. Trotzdem fange ich in diesem Buch mit Basisinformationen an – mit der Aussprache, Begrüßungssätzen und leichten Gesprächen. Über die Tiefe der Unterhaltung können Sie jedoch selbst entscheiden, ich habe auch anspruchsvollere Vokabeln eingebaut.

W ofertach firm szukających personelu do opieki nad niemieckimi pacjentami istotnym warunkiem jest znajomość języka niemieckiego. Wychodzę z założenia, że ukończyła Pani

odpowiedni kurs lub ma aktualnie kontakt z językiem. Pomimo tego zaczynam tę książkę informacjami podstawowymi: wymową, zwrotami pozdrowienia i prostymi rozmowami. Może Pani sama zdecydować o poziomie zaawansowania. W tym celu zamieściłam również trudniejsze wyrażenia.

Die Gliederung des Buches ist an Ihr tägliches Leben mit Ihrem Betreuten angepasst. Sie finden Beispiele für die Kommunikation mit Personen in unterschiedlicher Pflegebedürftigkeit. Es kann passieren, dass sich Ihr Betreuer aufgrund seines Zustandes nicht gut mit Ihnen unterhalten kann. Sie werden trotzdem Gelegenheit haben, zu sprechen: mit der Familie der Person, mit gesetzlichen Vertretern oder mit den Nachbarn und dem Arzt. Hierfür sind Sie gut gewappnet. Es kann aber auch sein, dass Ihr Betreuer nur körperlich eingeschränkt, dafür aber immer noch sehr fit im Kopf ist. Mit diesem Buch sind Sie auch für diese Möglichkeit gut ausgerüstet. Auf den folgenden Seiten entdecken Sie mehrere Beispiele, worüber Sie sich unterhalten können und was Sie gemeinsam unternehmen können.

Koncept książki jest dopasowany do Pani rutynowego przebiegu dnia, związanego z opieką nad osobą niepełnosprawą. Znajdzie Pani przykłady rozmów z osobami o różnym stopniu niesamodzielności. Może się zdarzyć, że Pani podopieczny nie będzie w stanie rozmawiać. Mimo tego, będzie Pani miała inne możliwości komunikacji: z rodziną osoby pielęgowanej, z przedstawicielem prawnym lub z sąsiadami czy lekarzem. Do takich sytuacji będzie Pani dobrze przygotowana. Może się też zdarzyć, że osoba pielęgowana będzie jedynie fizycznie upośledzona, ale bardzo sprawna umysłowo. Dzięki tej książce będzie Pani przygotowana również na taką okoliczność. Na dalszych stronach znajdzie Pani wiele przykładów, o czym można rozmawiać i co można wspólnie przedsięwziąć.

- Das Buch ist so aufgebaut, dass Sie es, falls Sie Ihr Gegenüber nicht richtig verstehen, Ihrem Gesprächspartner vorlegen und ihn bitten können, entsprechende Wünsche und Formulierungen zu zeigen.

Książka jest tak zredagowana, że nawet w przypadku, gdy Pani nie zrozumie swojego rozmówcy, to może mu Pani ją pokazać i poprosić o wskazanie odpowiednich życzeń, czy zwrotów.

Mit diesem Buch möchte ich nicht nur bewirken, dass Sie in jeder Situation des Pflegealltags schnell nachschlagen können, sondern auch dazu beitragen, dass Sie Ihre bereits vorhandenen Deutschkenntnisse verbessern bzw. perfektionieren. Nutzen Sie die breiten, leeren Seitenränder des Buches für eigene Bemerkungen, Vokabeln oder Notizen und machen Sie es so zu Ihrem ganz persönlichen Sprachbuch.

Ich möchte Sie dazu ermuntern, die deutsche Sprache zu lernen und dank dieser Fertigkeit so viele Kontakte wie möglich zu knüpfen.

Moim celem jest, aby ta książka była nie tylko poradnikiem w zakresie opieki nad osobą chorą, ale również pomocą w pogłębieniu znajomości języka niemieckiego lub nawet jego udoskonaleniu. Szeroki margines pozwala na wpisywanie własnych notatek, czy słówek. W ten sposób stworzy Pani swój prywatny podręcznik do nauki języka.

Chcę zainteresować Panią językiem niemieckim, gdyż znajomość języka ułatwi Pani zawieranie wielu nowych znajomości i kontaktów.

Sollten Sie Anregungen, Ergänzungen und Ideen zu diesem Buch haben, schreiben Sie mich an. Ich freue mich und werde versuchen, diese in der nächsten Auflage einzuarbeiten.

Jeśli ma Pani jakiegokolwiek propozycje, uzupełnienia lub pomysły odnośnie tej książki, to proszę do mnie napisać. Ucieszę się z każdej otrzymanej uwagi i postaram się w następnym wydaniu wprowadzić ewentualne uzupełnienia. info@cct-konopinski.de

Ein deutsches Sprichwort sagt:

Niemieckie przysłowie mówi:

„Das beste Deutsch ist, das von Herzen kommt!“

„Najlepsza niemieczyzna pochodzi z serca!”

Ich wünsche Ihnen viel Erfolg und Glück in Deutschland.

Życzę Pani / Panu dużo szczęścia i powodzenia w Niemczech.

Nina Konopinski-Klein

Heilsbronn, im November 2013

Die Autorin – Autorka

■ Nina Konopinski-Klein

Geboren in Oberschlesien / Polen und lebt seit 1981 in Deutschland. Studierte in Deutschland Betriebswirtschaft, Informatik (VWA) und Psychologie. Hat in einem forschenden Pharmaunternehmen über 20 Jahre in den Bereichen wissenschaftlicher Informationsdienst, Marktforschung und zuletzt als leitende Angestellte im Marketing gearbeitet.

Arbeitet seit 2012 als selbstständige Beraterin und Trainerin im Gesundheitsbereich (Ärzte, Apotheker, Praxispersonal und Pharmafirmen) sowie als Autorin für Bücher und Fachzeitschriften.

Urodzona na Górnym Śląsku w Polsce. Mieszka w Niemczech od roku 1981. Na niemieckich uczelniach studiowała administrację biznesową, informatykę (VWA) i psychologię. Ponad 20 lat pracowała w firmie farmaceutycznej w działach informacji naukowej, badań rynku a w końcu w kadrze zarządzającej marketingiem.

Od 2012 roku pracuje jako niezależny konsultant i trener w sektorze zdrowia (lekarze, farmaceuci, personel medyczny i firmy farmaceutyczne) oraz jako autorka książek i publikacji w czasopiśmie specjalistycznych.

Danksagung – *Podziękowanie*

Dieses Buch war für mich eine besondere Herausforderung und gleichzeitig eine persönliche Bereicherung. Den Personen, die mich dabei unterstützt haben, meiner Familie und meinen Freunden, insbesondere Dagmar Seitz und Joanna Konopinski, möchte ich an dieser Stelle herzlich danken. Euer motivierender Zuspruch, Eure fachlichen Diskussionen, Hilfsbereitschaft, konstruktive Anregungen sowie sorgfältiges Korrekturlesen trugen in hohem Maße zum Gelingen dieses Buches bei. Es hat mir viel Spaß gemacht, mit Euch allen zu arbeiten. Da ich inzwischen deutsch denke, sind manche meiner Formulierungen in Polnisch noch aus dem letzten Jahrhundert. Der „letzte Blick“, den meine Freundinnen Ewa Keller-Wielopolska und Elżbieta Jamrozy auf das Buch warfen, war mir eine große Hilfe und gab mir die Zuversicht, mich auf dem aktuellen Stand der polnischen Sprache auszudrücken. Herzlichen Dank.

Ta książka była dla mnie szczególnym zadaniem i jednocześnie osobistym rozwojem. Korzystając z okazji, chciałabym podziękować osobom, które mnie wspierały: mojej rodzinie i przyjaciołom, w szczególności Dagmar Seitz i Joannie Konopińskiej. Wasza motywująca zachęta, merytoryczne dyskusje, pomoc, konstruktywne sugestie i uważna korekta – przyczyniły się do sukcesu tej książki. Było mi bardzo miło z Wami wszystkimi pracować. Ponieważ z czasem myślę bardziej po niemiecku, niektóre z moich sformułowań w języku polskim mogą być niedoskonałe. „Ostatnie spojrzenie”, które moje przyjaciółki Ewa Keller-Wielopolska i Elżbieta Jamrozy rzuciły na książkę, bardzo mi pomogło i potwierdziło zgodność z aktualnie używanym językiem polskim. Serdecznie dziękuję.

Strona informacyjna aplikacji

More Media App

Jednym bezpłatnym kliknięciem na smartfonie lub tablecie możesz skorzystać z filmów i nie tylko.

- *Książka zawiera dodatkowe materiały online, do których można uzyskać dostęp za pomocą aplikacji.¹*
- *Proszę zwrócić uwagę na ilustracje w książce, które są oznaczone znaczkiem: Play Button.*
- *Proszę załadować aplikację z jednego ze sklepów z aplikacjami (Apple lub Google) i otworzyć ją.*
- *Proszę za pomocą smartfona zeskanować znaczek Play Button i gotowe.*

¹ *Dodatkowe materiały oferowane za pośrednictwem aplikacji to cyfrowe materiały wizualne i inne informacje uzupełniające zawartość tej książki. W momencie publikacji książki, wszystkie dodatkowe materiały były dostępne za pośrednictwem aplikacji. Ponieważ dodatkowe materiały są udostępniane nie tylko za pośrednictwem serwera wydawcy, lecz w niektórych przypadkach z innych źródeł, może zdarzyć się, że niektóre z tych materiałów nie będą w przyszłości osiągalne w ich oryginalnej formie.*

Inhaltsverzeichnis – *Spis treści*

1	Hinweise – Wskazówki	1
2	Vorstellung – Zapoznanie	9
2.1	Begrüßung und Abschied – <i>Przywitanie i pożegnanie</i>	10
2.2	Verständigung – <i>Porozumiewanie się</i>	11
2.3	Person – <i>Osoba</i>	11
2.4	Familie – <i>Rodzina</i>	12
2.5	Wohnort – <i>Miejsce zamieszkania</i>	14
2.6	Beruf und Ausbildung – <i>Zawód i wykształcenie</i>	16
2.7	Interessen – <i>Zainteresowania</i>	17
2.8	Erfahrung – <i>Doświadczenie</i>	20
2.9	Das erste Treffen – <i>Pierwsze spotkanie</i>	21
3	Gespräche – Konwersacja	25
3.1	Allgemeine Fragen – <i>Pytania ogólne</i>	26
3.2	Wichtige Sätze – <i>Ważne zdania</i>	27
3.3	Befinden – <i>Samopoczucie</i>	28
3.4	Grüße und Glückwünsche – <i>Pozdrowienia i życzenia</i>	28
3.5	Wetter – <i>Pogoda</i>	29
3.6	Religion – <i>Wiara / Wyznanie</i>	31
4	Allgemeines – Ogólne informacje	33
4.1	Zahlen – <i>Liczby</i>	34
4.2	Maßeinheiten – <i>Jednostki miary</i>	37
4.3	Temperatur – <i>Temperatura</i>	37
4.4	Wochentage und Tageszeiten – <i>Dni tygodnia i pory dnia</i>	38
4.5	Monate und Jahreszeiten – <i>Miesiące i pory roku</i>	39
4.6	Feiertage – <i>Święta i jubileusze</i>	40
4.7	Uhrzeit – <i>Czas</i>	44
4.8	Farben – <i>Kolory</i>	47
4.9	Eigenschaften – <i>Właściwości, cechy</i>	48
4.10	Gefühlszustände – <i>Stany emocjonalne</i>	60
4.11	Positionen – <i>Pozycje</i>	63
5	Der menschliche Körper – Anatomia człowieka	69
5.1	Kopf – <i>Głowa</i>	70
5.2	Körper – <i>Ciało</i>	71
5.3	Gliedmaßen – <i>Kończyny</i>	73
5.4	Innere Organe / Organsysteme – <i>Narządy wewnętrzne</i>	74
6	Gesundheit und Befinden – Zdrowie i samopoczucie	75
6.1	Befinden allgemein – <i>Ogólnie o samopoczuciu</i>	76
6.2	Schmerzen – <i>Bóle</i>	77
6.3	Häufige Erkrankungen und Beschwerden – <i>Powszechnie występujące choroby i dolegliwości</i>	79

6.4	Medizinische Geräte und Pflegeausstattung – <i>Urządzenia medyczne i wyposażenie techniczne do pielęgnacji</i>	102
6.5	Medikamente – <i>Lekarstwa</i>	106
6.6	Arztbesuch – <i>Wizyta u lekarza</i>	108
6.7	Krankengymnastik – <i>Gimnastyka zdrowotna</i>	114
6.8	Hygienevorschriften im Zusammenhang mit der Corona-Pandemie sowie Umgang mit Infektionen – <i>Przepisy higieny w związku z pandemią koronawirusa i zasady zachowania w przypadku infekcji</i>	115
7	Wohnung – Mieszkanie	127
7.1	Wohnumfeld – <i>Mieszkanie i otoczenie</i>	128
7.2	Alltagssituationen – <i>Sytuacje dnia codziennego</i>	138
7.3	Haustiere – <i>Zwierzęta domowe</i>	143
8	Tagesplan – Plan dnia	147
8.1	Schlafen und aufstehen – <i>Spanie i wstawanie</i>	148
8.2	Körperpflege – <i>Higiena osobista</i>	150
8.3	Anziehen – <i>Ubieranie</i>	159
8.4	Essen und Lebensmittel – <i>Posiłki i artykuły spożywcze</i>	163
8.5	Einkaufen – <i>Zakupy</i>	174
8.6	Spazierengehen – <i>Wyjście na spacer</i>	183
8.7	Unterwegs – <i>W drodze</i>	185
8.8	Fernsehen und Radio hören – <i>Oglądanie telewizji i słuchanie radia</i>	187
8.9	Telefonieren – <i>Telefonowanie</i>	188
8.10	Sonstige Beschäftigung – <i>Inne zajęcia</i>	189
9	Notfallsituationen und Tipps für die Pflegerinnen und die Familien der Betreuten – Komunikacja w nagłych wypadkach i wskazówki dla opiekunek i rodzin podopiecznych	191
9.1	Allgemeines – <i>Ogólne informacje</i>	192
9.2	Wichtige Telefonnummern – <i>Ważne numery telefonów</i>	198
9.3	Zu benachrichtigende Personen – <i>Osoby, które należy zawiadomić w razie potrzeby</i> ..	198
9.4	Tipps für die Pflegerin – <i>Wskazówki i porady dla opiekunki</i>	199
10	Pflegeberichte – Raport / Sprawozdanie o pielęgnacji	207
10.1	Allgemeine Informationen – <i>Ogólne informacje</i>	208
10.2	Tagesbericht mit Beispiel – <i>Wzór sprawozdania z przykładem</i>	209
10.3	Pflegetagebuch – <i>Sprawozdanie z pielęgnacji</i>	211
11	Abschied / Trennung – Pożegnanie / Rozłąka	215
11.1	Abreise – <i>Odjazd</i>	216
11.2	Kündigung – <i>Wypowiedzenie</i>	217
11.3	Tod – <i>Śmierć</i>	220
12	Aussprache – Wymowa	225
13	Grammatik – Gramatyka	231
13.1	Substantive – <i>Rzeczowniki</i>	232
13.2	Verben – <i>Czasownik</i>	232

14	Wichtige Hinweise zur Organisation der Pflegebeschäftigung – Ważne wskazówki dotyczące organizacji opieki	243
14.1	Vorteile der Vermittlung durch eine Arbeitsagentur – <i>Korzyści współpracy z agencją pośrednictwa</i>	244
14.2	Informationen für die Pflegerin – <i>Informacje dla opiekunki</i>	245
14.3	Informationen für die Familie der zu pflegenden Person – <i>Informacje dla rodziny osób pielęgowanych</i>	246
15	Wichtige Adressen – Ważne adresy	251
15.1	Ämter und Verbände – <i>Urzędy i stowarzyszenia</i>	252
15.2	Interessante Internetforen – <i>Interesujące i ciekawe fora internetowe</i>	253
15.3	Dieses Buch ist erhältlich – <i>Książkę można nabyć</i>	254
	Serviceteil	
	Stichwortverzeichnis	256
	Indeks	265

Hinweise – *Wskazówki*

Bei der Zusammenstellung der Themen habe ich fast alle Bereiche des täglichen Lebens und vor allem des Lebens bei dem Betreuten eingeschlossen. Anhand der Inhalte können Sie sich auf einen Besuch beim Arzt, auf eine Einkaufssituation oder auf eine Unterhaltung vorbereiten. Alle Gespräche sind in Form von Dialogen dargestellt, die für die jeweilige Situation typisch sind. Blättern Sie im Buch, so werden Sie schnell die Form der Darstellung erkennen.

Wzięłam pod uwagę prawie wszystkie realia zachodzące w codziennej pielęgnacji osoby wymagającej opieki. Dzięki temu może się Pani przygotować do każdej sytuacji niezależnie od tego, czy to jest wizyta u lekarza, zakupy czy rozmowa. Wszystkie rozmowy są w formie dialogów odnoszących się do różnych sytuacji. Proszę przejrzeć książkę, a wówczas zauważy Pani jej prostą formę prezentacji.

► **Beispiel – Przykład**

Betreuter / deutscher Satz – Betreuter / Übersetzung ins Polnische (polnische Übersetzung immer kursiv)

Podopieczny / zdanie w języku niemieckim – podopieczny / zdanie w języku polskim (zawsze pochyło) ◀

Zu jedem Kapitel oder Unterkapitel gehört ein kleines Wortverzeichnis mit den für diese Situation üblichen Wörtern. An manchen Stellen habe ich auch eine Erklärung der Hintergründe oder einen Tipp für Sie hinzugefügt. Alle diese Informationen und Wörter sind absatzweise angeordnet, immer zuerst auf Deutsch und dahinter bzw. darunter kursiv auf Polnisch. Die Übersetzung kann hier und da ein wenig holprig erscheinen, mir war es aber sehr wichtig, nicht literarisch, sondern so genau wie möglich zu übersetzen. Somit können Sie die in der Übersetzung vorhandenen Wörter in dem deutschen Satz erkennen. Hier hat der korrekte deutsche Satzbau die höchste Priorität. Sie wollen schließlich Deutsch lernen, Polnisch sprechen können Sie schon.

Każdy rozdział lub podrozdział zawiera „mały” słowniczek ze słowami typowymi dla aktualnego tematu. W niektórych miejscach załączyłam wyjaśnienie przyczyn lub rady pasujące do sytuacji. Wszelkie informacje i słowa są zawarte w punktach najpierw w języku niemieckim i obok lub pod spodem pochyło w języku polskim. Tłumaczenie polskie może się od czasu do czasu wydawać nieudolne, „po polskiemu”, jednak dla mnie było bardzo ważne, aby przykład był jak najbardziej dosłowny, a nie literacki. W ten sposób może Pani zawarte w tłumaczeniu słowa rozpoznać w zdaniu niemieckim. Gramatyka i budowa zdań w języku niemieckim jest w pełni poprawna. W końcu chce się Pani uczyć języka niemieckiego, polską mowę znamy.

Apropos Polnisch – zur besseren Lesbarkeit, um nicht jedes Wort mit weiblicher und männlicher Endung schreiben zu müssen, habe ich mich im gesamten Buch für folgende Formen entschieden:

- Die pflegende Person ist weiblich und wird durchgehend „Pflegerin“ genannt.
- Die gepflegte Person ist männlich (um gerecht zu bleiben) und wird „Betreuter“ genannt.
- Die Kontaktpersonen (Familienangehörige des Betreuten, gesetzliche Vertreter, Entscheider usw.) werden alle einheitlich „verantwortliche Person“ genannt.

Sollte es bei Ihnen anders sein (männlicher Pfleger, weibliche Betreute), spielt das in der deutschen Sprache keine große Rolle. Es gibt außer dem Artikel kaum einen Unterschied (der Betreute / die Betreute, der Pfleger / die Pflegerin).

A propos „po polsku” – dla jednoznacznej czytelności, by nie pisać każdego słowa w żeńskiej i męskiej formie, zdecydowałam się w całej książce używać następujących sformułowań:

- *Osoba pielęgnująca jest płci żeńskiej i będzie nazywana „opiekunka”.*
- *Osoba pielęgnowana jest płci męskiej (dla zachowania równowagi) i nazywam ją „podopieczny”.*
- *Osoby kontaktowe: rodzina osoby pielęgnowanej, przedstawiciele prawni, osoby decydujące itd. mają wspólną, jedną nazwę „osoba odpowiedzialna”.*

W odwrótej sytuacji, czyli męski opiekun, żeńska osoba pielęgnowana, nie ma to w języku niemieckim znaczenia. Oprócz rodzaju nika nie ma w języku niemieckim różnicy.

Die Artikel sind wichtig und gleichzeitig die größte Fehlerquelle, wenn man Deutsch als Fremdsprache lernt. Sie unterscheiden sich oft von den polnischen, z. B. der Stern (männlich) – *ta gwiazda* (weiblich). Somit empfiehlt es sich, jedes Substantiv gleich mit dem dazugehörigen Artikel zu lernen.

Rodzajniki są bardzo istotne, ale równocześnie są one źródłem wielu błędów w czasie nauki języka niemieckiego. Często różnią się od rodzaju w języku polskim i tak na przykład: gwiazda jest w języku niemieckim rodzaju męskiego „ten” (der Stern), a nie jak w polskim „ta gwiazda”. Dlatego radzę uczyć się każdego słowa od razu z rodzajnikiem.

Wenn Sie nach bestimmten Formulierungen oder Wörtern suchen, haben Sie folgende Möglichkeiten:

- Entweder im Inhaltsverzeichnis suchen. Hier sind beide Sprachen in Spalten aufgelistet.

- Oder im Sachregister. Das ist auf Polnisch und Deutsch. Auch hier können Sie entsprechende Themen schnell finden. Bei jedem Wort steht ein Verweis zu der Seite mit dem gesuchten Thema.
- In ► Kap. 13 habe ich einige Verben im Infinitiv und in den zwei wichtigsten Formen aufgelistet. Dort finden Sie auch eine einfache Erklärung zum Umgang mit den Zeitformen.

Jeśli szuka Pani odpowiedniego sformułowania lub słowa, to ma Pani do dyspozycji następujące możliwości:

- *Szukanie w spisie treści. Oddzielne kolumny wyrazów dla każdego języka.*
- *W indeksie, który jest w języku polskim i niemieckim, może Pani szybko znaleźć odpowiedni temat. Przy każdym słowie znajduje się odnośnik do szukanego tematu i strony.*
- *W rozdziale przedstawiłam parę czasowników w bezokoliczniku i w ważnych formach odmiany. Tam znajdzie Pani proste wytłumaczenie jak używać tych form odmiany.*

Ich habe versucht, soweit es mir möglich war, alle Bereiche des täglichen Lebens einer Pflegerin vollständig oder zumindest ausreichend abzudecken. Wenn Sie in einer Einrichtung tätig sein sollten, werden Ihnen Themen wie Pflegeberichte oder organisatorische Maßnahmen fehlen. Diese können Sie in entsprechenden Büchern nachschlagen, die auf diesen Bereich spezialisiert sind. Die meisten Pflegeeinrichtungen haben spezifische Standards für ihre Mitarbeiter und sie werden vor Ort diesbezüglich geschult. Auch wenn Sie den einen oder anderen Themenbereich dieses Buches in Ihrer aktuellen Situation vielleicht nicht brauchen, scheuen Sie sich trotzdem nicht, hin und wieder in einer freien Minute darin zu blättern, um neue Wörter und Sätze zu entdecken.

Staralam się, w ramach moich możliwości, objąć całościowo wszelkie zakresy dnia codziennego opiekunki. Jeśli miałaby Pani pracować w ośrodku opieki, to będą Pani brakowały informacje dotyczące sprawozdań z przebiegu opieki. Te znajdzie Pani w fachowych książkach. Ośrodki opieki kierują się odpowiednimi przepisami i normami, więc w razie konieczności zostanie Pani w tym kierunku przeszkolona. Nawet, jeśli Pani któregoś rozdziału w swojej aktualnej sytuacji nie potrzebuje, to radzę, od czasu do czasu, w wolnej chwili przeglądać książkę i odkrywać przy tej okazji nowe słowa lub zdania.

■ **Allgemeines zum Umgang mit der Sprache – Rady ogólne na temat języka**

Die Kenntnis einer Sprache ist sehr relativ. Jeder von uns hat schon mal eine fremde Sprache gelernt und sich insgeheim gefragt, welcher Kenntnis- und Verständigungsstand als genü-

gend oder ausreichend zu sehen ist. Da wir alle vier, die sich mit diesem Buch befassen haben, viel Erfahrung mit dem Erlernen von Fremdsprachen haben, bieten wir Ihnen noch ein paar Tipps:

Zakres znajomości języka obcego jest względny. Każdy z nas uczył się już kiedyś języka obcego i sam zadawał sobie pytanie, od którego momentu znajomość języka obcego i możliwość posługiwania się nim jest zadawalająca. Jako że my, wszystkie cztery osoby, które zajmowały się tą książką, mamy wiele doświadczenia w tym zakresie, to proponujemy kilka wskazówek:

- Versuchen Sie, sich jeden Tag mindestens eine Viertelstunde lang mit Deutsch zu befassen.

Proszę starać się codziennie, przynajmniej przez kwadrans zajmować językiem niemieckim.

- Nehmen Sie jede Gelegenheit wahr, mit deutschsprachigen Personen in Kontakt zu treten und sich zu unterhalten.

Proszę wykorzystać każdą okazję do kontaktu z osobami mówiącymi po niemiecku i próbować z nimi rozmawiać.

- Versuchen Sie, so oft wie möglich deutsches Radio zu hören und deutsche Fernsehprogramme zu schauen. Auch wenn Sie nicht alles verstehen, mit der Zeit wird es besser und Sie werden überrascht sein, welche Fortschritte Sie machen. Der häufigste Fehler von im Ausland lebenden Personen ist das Zögern, von sich aus den gewohnten Kreis zu verlassen. Es werden meist nur gleichsprachige Freundschaften geschlossen, schnellstmöglich wird ein Satellitenfernseher mit Programmen in der Muttersprache eingerichtet, es wird in Geschäften mit Produkten aus der Heimat eingekauft usw. Das ist verständlich, denn dadurch fühlt man sich sicherer und wohler, aber bezüglich der Integration und des Erlernens der deutschen Sprache ist es kontraproduktiv.

Proszę starać się tak często, jak tylko jest to możliwe, słuchać niemieckiego radia i oglądać niemieckie programy telewizyjne.

Nawet jeśli Pani wszystkiego nie zrozumie, to z czasem będzie lepiej i zdziwi się Pani, jakie zrobiła postępy. Najczęstszym błędem osób mieszkających za granicą jest zwlekanie z odezwaniem się od znajomego kręgu ludzi. Często zawiera się przyjaźnie z osobami, które władają tym samym językiem, jak najszybciej zostaje zainstalowana telewizja satelitarna z programami w języku ojczystym, zakupy robione są w sklepach prowadzących produkty z kraju itd. Jest to zrozumiałe, bo w ten sposób człowiek czuje się lepiej, swobodniej i bezpieczniej. Jeśli jednak chodzi o „zadomowienie się” i opanowanie języka niemieckiego, to takie zachowanie jest niesprzyjające.

- Kaufen Sie am Anfang entweder leichte Zeitschriften oder Groschenromane in deutscher Sprache. Groschenromane sind dünne Hefte, die eine einfache Geschichte beinhalten und leicht geschrieben sind. Es gibt sie in verschiedenen

Themenbereichen: Liebe, Abenteuer, Western, Krimi oder auch als Arztroman. Während Sie lesen, schauen Sie nicht bei jedem Wort im Wörterbuch nach, sondern versuchen Sie, dessen Bedeutung aus dem Kontext zu erschließen. Mit der Zeit verstehen Sie mehr und mehr und können den Schwierigkeitsgrad je nach Anspruch steigern.

Proszę na początku kupować „lekkie” czasopisma lub wydania broszurowe w języku niemieckim. Książeczki te, w formie zeszytu, zawierają teksty pisane prostym, łatwo przyswajalnym językiem. Tematyka jest bardzo różnorodna: miłość, przygody, dziki zachód, kryminały lub historyjki z życia „szpitalnego”. W czasie czytania proszę nie zaglądać przy każdym niezrozumianym słowie do słowniczka, tylko próbować zrozumieć znaczenie opisaney sytuacji. Z czasem będzie Pani dużo więcej rozumiała i będzie mogła podnieść stopień trudności językowej (tzn. wybierać trudniejsze teksty).

- Schimpfen Sie nicht. Schimpfwörter in einer fremden Sprache werden meist falsch eingesetzt oder der Schweregrad des Wortes wird nicht erkannt, so dass man dabei entweder vulgär oder lächerlich wirkt.

Proszę nie przeklinać. Przekleństwa w obcym języku są najczęściej niewłaściwie używane, a znaczenie i waga słowa nie są prawidłowo odebrane. Wówczas osoba przeklinająca brzmi wulgarnie lub niepoważnie.

■ Tipps zum Umgang mit dem Buch – Jak korzystać z tej książki?

Wie Sie bei der Benutzung dieses Buches am besten vorgehen? Die Möglichkeiten ergeben sich aus der Ihnen zur Verfügung stehenden Zeit. Sie können:

Jak można najlepiej z tej książki korzystać? Propozycji jest kilka, w zależności od tego ile Pani ma czasu. Można:

- Dieses Buch vom Anfang bis zum Ende lesen und Ihre Kenntnisse mit den Inhalten abgleichen. Beginnen Sie mit dem Inhaltsverzeichnis.

Książkę od początku do końca czytać i przy tym porównywać swoje znajomości języka z tekstem. W tym wypadku dobrze jest zacząć od spisu treści.

- In Alltagssituationen das Gewünschte nachschlagen und Formulierungen oder Wörter aussuchen.

Odszukać sformułowania lub słowa potrzebne w konkretnych sytuacjach codziennych.

- Wenn Sie Ihren Gesprächspartner nicht richtig verstehen, ihm das Buch vorlegen und ihn darum bitten, entsprechende Sätze zu zeigen.

Jeśli Pani nie zrozumie swojego rozmówcy, to należy pokazać mu książkę i poprosić o wskazanie odpowiedniego zdania.

- In Ihrer Freizeit bestimmte Kapitel auswählen und die Formulierungen laut lesen. Sollten Sie dem Betreuten etwas vorlesen wollen, kann auch hier das Buch sehr nützlich sein. *W wolnym czasie wybrać któryś z rozdziałów i głośno przeczytać. Jeśli chce Pani przeczytać coś osobie pielęgowanej, to ta książka jest również dobrą lekturą.*
- Das Buch als täglichen Begleiter nutzen, die Tagesberichte herauskopieren und zeitnah ausfüllen, leere Seiten bzw. die Seitenränder für eigene Notizen verwenden. *Proszę traktować tę książkę jak „towarzysza życia codziennego”. Można sprawozdania dnia kopiować i wypełniać, a marginesy strony wykorzystać na notatki.*

Vorstellung – Zapoznanie

Inhalt

- 2.1 Begrüßung und Abschied – *Przywitanie i pożegnanie* – 10
- 2.2 Verständigung – *Porozumiewanie się* – 11
- 2.3 Person – *Osoba* – 11
- 2.4 Familie – *Rodzina* – 12
- 2.5 Wohnort – *Miejsce zamieszkania* – 14
- 2.6 Beruf und Ausbildung – *Zawód i wykształcenie* – 16
- 2.7 Interessen – *Zainteresowania* – 17
- 2.8 Erfahrung – *Doświadczenie* – 20
- 2.9 Das erste Treffen – *Pierwsze spotkanie* – 21

Ergänzende Information Die elektronische Version dieses Kapitels enthält Zusatzmaterial, auf das über folgenden Link zugegriffen werden kann https://doi.org/10.1007/978-3-662-62351-0_2. Die Videos lassen sich mit Hilfe der SN More Media App abspielen, wenn Sie die gekennzeichneten Abbildungen mit der App scannen.

2.1 Begrüßung und Abschied – Przywitanie i pożegnanie

2

■ **Abb. 2.1** Vorstellung und Begrüßung – Przywitanie

Herzlich willkommen	<i>Serdecznie witam / witamy</i>
Hallo	<i>Cześć (przywitanie)</i>
Guten Morgen	<i>Dzień dobry (rano)</i>
Guten Tag	<i>Dzień dobry (cały dzień)</i>
Mahlzeit	<i>Dzień dobry w porze obiadowej, też smacznego</i>
Guten Abend	<i>Dobry wieczór</i>
Auf Wiedersehen	<i>Do widzenia</i>
Tschüss	<i>Cześć / pa</i>
Gute Nacht	<i>Dobranoc</i>
Schlafen Sie gut	<i>Dobrego snu</i>
Bis morgen	<i>Do jutra</i>
... übermorgen	<i>... pojutrze</i>
... nächste Woche	<i>... przyszłego tygodnia</i>
... bald	<i>... rychłego zobaczenia</i>
... zum nächsten Mal	<i>... do następnego razu</i> (■ Abb. 2.1)

■ ■ **Dialog**

- Ich begrüße Sie herzlich.
Serdecznie Panią witam.
- Es freut mich, Sie kennenzulernen.
Miło mi Pana poznać.
- Danke für die Einladung.
Dziękuję za zaproszenie.
- Ich möchte mich verabschieden.
Chciałabym się pożegnać.
 - Ich danke Ihnen für Ihren Besuch.
Dziękuję za odwiedziny.
- Es war sehr nett mit Ihnen.
Było mi bardzo przyjemnie.
 - Kommen Sie bald wieder.
Proszę przyjść znowu.
 - Kommen Sie gut nach Hause.
Życzę dobrego powrotu do domu.

2.2 Verständigung – Porozumiewanie się

Porozumiewanie się

■ ■ Dialog

- Ich spreche nicht gut Deutsch.
Nie mówię dobrze po niemiecku.
- Sprechen Sie bitte langsam
Proszę mówić wolno.
- Sprechen Sie bitte deutlich.
Proszę mówić wyraźnie.
- Ich habe Sie nicht verstanden.
Ja Pana nie zrozumiałam.
- Ich habe Sie akustisch nicht verstanden.
Ja Pana akustycznie nie zrozumiałam.
- Sprechen Sie bitte lauter.
Proszę mówić głośniej.
- Verstehen Sie mich?
Rozumie mnie Pan?
- Bitte wiederholen Sie das noch einmal.
Proszę to jeszcze raz powtórzyć.
- Verstehen Sie Englisch?
Czy rozumie Pani po angielsku?

2.3 Person – Osoba

Osoba

■ ■ Dialog

- Wie heißen Sie?
Jak Pani / Pan się nazywa?
 - Mein Name / Vorname ist / ich heiße ...
Nazywam się / mam na imię ...
- Ich habe Ihren Namen nicht verstanden, können Sie ihn bitte wiederholen?
Nie zrozumiałam Pani imienia / nazwiska, proszę powtórzyć.
- Wie ist Ihr Vorname / Nachname?
Jak Pani ma na imię / na nazwisko?
- Bitte schreiben Sie mir Ihren Namen auf.
Proszę mi zapisać Pani nazwisko.
 - Warten Sie, ich schreibe Ihnen meinen Namen auf.
Proszę poczekać, ja napiszę moje nazwisko.
- Können Sie Ihren Namen buchstabieren?
Czy może Pani przeliterować swoje nazwisko?
 - Ich buchstabiere meinen Namen.
Przeliteruję moje nazwisko.

- Wie alt sind Sie?
Ile Pani ma lat?
- Ich bin ... Jahre alt.
Ja mam ... lat.

■ Personalangaben – *Dane personalne*

der Name / Nachname	<i>nazwisko</i>
der Vorname	<i>imię</i>
das Geburtsdatum	<i>data urodzenia</i>
der Geburtsort	<i>miejsce urodzenia</i>
das Alter	<i>wiek</i>
das Geschlecht	<i>pleć</i>
die Religion	<i>wyznanie</i>
der Familienstand	<i>stan cywilny</i>
die Staatsangehörigkeit	<i>obywatelstwo</i>
der Wohnort	<i>miejsce zamieszkania</i>
die Adresse	<i>adres</i>
die Personalausweisnummer	<i>numer dowodu osobistego</i>
die Reisepassnummer	<i>numer paszportu</i>

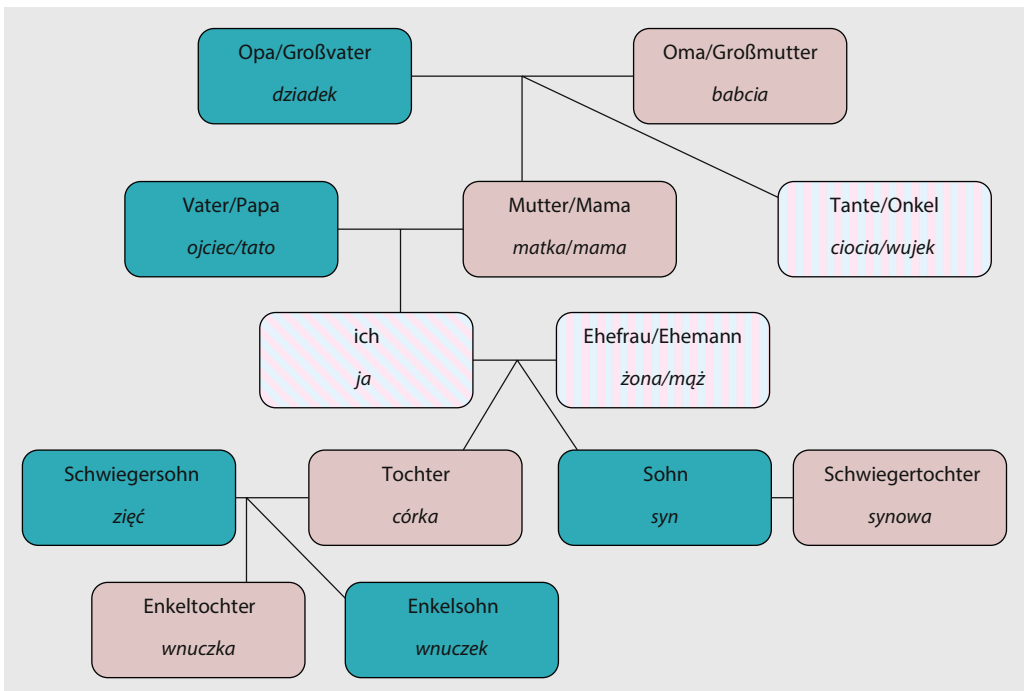
Rodzina

2.4 Familie – *Rodzina*

■ ■ Dialog

- Sind Sie verheiratet?
Jest Pani zamężna?
- Nein. Ich bin Single.
Nie, jestem panną / kawalerem.
- Nein, aber ich habe einen Freund / ich bin verlobt.
Nie, ale mam chłopaka / jestem zaręczona.
- Wann wollen Sie heiraten?
Kiedy Pani chce wziąć ślub?
- Noch nicht.
Jeszcze nie.
- Bald.
Niedługo.
- Dieses Jahr.
W tym roku.
- Nächstes Jahr.
W przyszłym roku.

- Ich bin geschieden.
Jestem rozwiedziona.
- Ich bin verwitwet.
Jestem wdową.
- Haben Sie Kinder? – *Ma Pani dzieci?*
 - Nein, ich habe keine Kinder.
Nie, nie mam dzieci.
 - Ja, ich habe eine Tochter / ich habe einen Sohn.
Tak, mam jedną córkę / jednego syna.
 - Ich habe ... Töchter / ich habe ... Söhne.
Mam ... 2,3,4 córki, 5 ... córek / mam ... synów.
- Wie alt sind Ihre Kinder?
W jakim wieku są Pani dzieci?
 - Meine Kinder sind 10 und 14 Jahre alt.
Moje dzieci mają 10 i 14 lat.
 - Ich bin schon Oma und habe zwei Enkelkinder.
Jestem już babcią i mam dwoje wnuków. (■ Abb. 2.2)

■ Abb. 2.2 Organigramm Familienmitglieder – Członkowie rodziny

■ Familienmitglieder – Członkowie rodziny

Ehefrau / Ehemann	<i>żona / mąż</i>
Enkelin / Enkel	<i>wnuczka / wnuczek</i>
Mutter / Mama	<i>matka / mama</i>
Nichte / Neffe	<i>siostrzenica / siostrzeniec bratanica / bratanek</i>
Oma / Großmutter	<i>babcia</i>
Opa / Großvater	<i>dziadek</i>
Schwester / Bruder	<i>siostra / brat</i>
Schwiegertochter / Schwiegersohn	<i>synowa / zięć</i>
Tante / Onkel	<i>ciocia / wujek</i>
Tochter / Sohn	<i>córka / syn</i>
Vater / Papa	<i>ojciec / tato</i>

Miejsce zamieszkania

2.5 Wohnort – Miejsce zamieszkania

■ Dialog

■ Wo wohnen Sie?

Gdzie Pani mieszka?

– Ich wohne in ...

Mieszkam w ...

■ Ist das eine Stadt?

Jest to miasto?

– Ja, es ist eine große / kleine Stadt.

Tak, to jest duże / małe miasto.

– Nein, es ist ein Dorf.

Nie, to jest wieś.

■ Wo liegt das Dorf?

Gdzie leży ta wieś?

■ Bitte zeigen Sie mir Ihre Stadt auf der Karte.

Proszę mi pokazać Pani miasto na mapie.

– Ja, gerne, das ist meine Stadt.

Chętnie, to jest moje miasto.

■ Die nächste große Stadt ist ...

Najbliższym dużym miastem jest ...

■ Wohnen Sie in einer Wohnung oder in einem Haus?

Mieszka Pani w mieszkaniu albo we własnym domu?

(■ Abb. 2.3)

■ Abb. 2.3 Wohnort – Miejsce zamieszkania